

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Κοινή Γεωργική Πολιτική

Στήριξη υπό όρους στις προτάσεις του Επιτρόπου Ciolos για τη γεωργική μεταρρύθμιση της ΕΕ

Ενώ η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) της ΕΕ κλείνει τα 50, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) δέχθηκε με ενδιαφέρον τις νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εντόπισε σε αυτές ορισμένες – βέβαια όχι όλες - από τις συστάσεις τις οποίες είχε διατυπώσει σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της. Ειδικότερα, η ΕΟΚΕ έχει επισημάνει επανειλημμένα στις γνωμοδοτήσεις NAT/449 και NAT/481 ότι η μελλοντική ΚΓΠ πρέπει να υπερασπίζεται σθεναρά το ευρωπαϊκό γεωργικό μοντέλο, το οποίο βασίζεται στις αρχές της επισιτιστικής κυριαρχίας, της αειφορίας και της δυνατότητας κάλυψης των πραγματικών αναγκών των γεωργών και των καταναλωτών.

Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι το ευρωπαϊκό γεωργικό μοντέλο δεν μπορεί να λειτουργεί σε τιμές και όρους της παγκόσμιας αγοράς, ούτε έχει μηδενικό κόστος. Έχοντας κατά νου τις προσπάθειες της ΕΕ να αναπτύξει μια νέα εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρώπης και των αγροτών της, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι, μολονότι οι προτάσεις επικεντρώνονται στα σωστά σημεία, απαιτούνται ακόμη σημαντικές προσαρμογές σε ορισμένους τομείς.

Θετική πτυχή της νέας μεταρρύθμισης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί η προσπάθεια να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των επιπέδων ενίσχυσης που λαμβάνουν οι γεωργοί στα διάφορα κράτη μέλη. Όσον αφορά στην αναδιανομή των χρηματοδοτικών πόρων προς τα κράτη μέλη, η μελλοντική ΚΓΠ θα πρέπει να είναι ισορροπημένη, δίκαιη και πραγματιστική, συνεκτιμώντας τη γεωργική πολυμορφία της συνολικής επικράτειας της ΕΕ.

Οικολογικότερη ΚΓΠ

Για να ενισχύσουν την πολιτική που ακολουθούν στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, δίνεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα μεταφοράς πόρων από το κονδύλιο άμεσων ενισχύσεων (Πυλώνας I) στο κονδύλιο για την αγροτική ανάπτυξη (Πυλώνας II). Παράλληλα, τα κράτη μέλη όπου το επίπεδο άμεσης ενίσχυσης εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο του 90% του ευρωπαϊκού μέσου όρου θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων από το κονδύλιο για την αγροτική ανάπτυξη στο κονδύλιο για τις άμεσες ενισχύσεις. Αυτές οι επιλογές θα πρέπει να γίνονται, με ορισμένους

περιορισμούς, άπαξ και για ολόκληρη την περίοδο ισχύος του εν λόγω κανονισμού. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ συνιστά να αυξηθεί η Επιτροπή το περιθώριο μεταφοράς κονδυλίων από τον δεύτερο πυλώνα στον πρώτο πυλώνα από το 5% στο 10%.

Η «οικολογική» συνιστώσα του πρώτου πυλώνα είναι ένας τρόπος δημιουργίας ενός ολοένα και εμφανέστερου συνδέσμου μεταξύ των άμεσων ενισχύσεων και των περιβαλλοντικών δημόσιων αγαθών που παράγονται από τη γεωργία. Η διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελεί βασικό στόχο, όχι μόνο από άποψη ηθικής υποχρέωσης, αλλά και στρατηγικής σημασίας για το απώτερο μέλλον. Εξάλλου συντρέχουν αρκετοί οικονομικοί λόγοι για να αναληφθεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράση.

Ο δεύτερος πυλώνας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το τεράστιο πρόβλημα της ξηρασίας, της διάβρωσης του εδάφους και της ερημοποίησης στις νότιες και μεσογειακές περιφέρειες της ΕΕ. Προς τούτο η ΕΟΚΕ συνιστά τη λήψη ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι πρόσθετες δαπάνες που επωμίζονται τα βόρεια κράτη μέλη για την αποστράγγιση αρδευόμενης γης.

Στην αγορά

Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει στην Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πως οι μεγάλες διακυμάνσεις των τιμών που διαπιστώνονται τα τελευταία χρόνια καταδεικνύουν την ανάγκη χρήσης αποτελεσματικότερων μέσων διαχείρισης των αγορών. Ζητά επίσης τον καλύτερο συντονισμό ζήτησης-προσφοράς και την επανεξισορρόπηση της ισχύος των αγορών σε ολόκληρη την επισιτιστική αλυσίδα. Βάσει της Συνθήκης, ένας από τους στόχους της ΚΓΠ έγκειται στη σταθεροποίηση των αγορών. Η σταθερότητα των αγορών είναι σημαντική. Προς τούτο η ΕΟΚΕ φρονεί ότι, προκειμένου να αποφεύγονται μεγάλες διακυμάνσεις των τιμών, επιβάλλεται η δέσμη μέτρων για την αγορά να είναι πιο φιλόδοξη.

Δεδομένου ότι το 77% της αγοράς ειδών διατροφής της ΕΕ των 27 ελέγχεται ήδη από μόλις 15 ομίλους εταιρειών, απαιτείται να καταβληθούν προσπάθειες για την εξισορρόπηση της εμπορικής προσφοράς έναντι της ισχύος της αγοράς διανομής και να επανεξεταστεί το κατά πόσο η ισχύουσα νομοθεσία περί ανταγωνισμού επαρκεί για να αποτρέψει τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή την εφαρμογή αμφίβολων συμβατικών πρακτικών.

Είναι ζωτικής σημασίας να ενισχυθεί η θέση των γεωργών και των οργανώσεών τους στην αλυσίδα διάθεσης τροφίμων, ώστε να διασφαλιστούν καλύτερες αποδόσεις στις αγορές. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την επέκταση της κάλυψης προϊόντων για την αναγνώριση οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεών τους και των διακλαδικών οργανώσεων. Επιπλέον θα πρέπει οπωσδήποτε να προσαρμοστεί η ενωσιακή νομοθεσία περί ανταγωνισμού ώστε να μπορέσουν οι οργανώσεις παραγωγών και οι συνεταιρισμοί να ενισχύσουν τη θέση τους στην αγορά. Για να ενισχυθεί η διαπραγματευτική δύναμη των γεωργών στους παραγωγικούς τομείς, η ΕΟΚΕ θεωρεί απαραίτητο να δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη μικρών αλυσίδων παραγωγής τις οποίες θα διαχειρίζονται απευθείας οι γεωργοί.

Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ΚΓΠ, ως μέσο σύμπραξης με τους καταναλωτές, ενθαρρύνοντας την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο παραγωγής των ειδών διατροφής σε ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής ή καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Οι καταναλωτές πρέπει να έχουν σαφή εικόνα της προέλευσης του προϊόντος (ιχνηλασιμότητα), διότι θα μπορούσαν να αποτελέσουν τον καλύτερο σύμμαχο για την επίτευξη ενός πιο αειφόρου γεωργικού τομέα στην ΕΕ, ο οποίος θα σέβεται το περιβάλλον και θα δημιουργεί ποιοτικότερες θέσεις εργασίας.